

Η ΚΑΛΛΙΑΚΟΥΔΑ

Α'.

.

.

Κ' ἔσφιγγε ἡ Μέλενα στήν ἀγκαλιά της τὸν κόσμον ὅλο, τὸ παιδί της, μὲ τὸ δυνατώτερο πόνο καὶ τὴ δυνατώτερη λαχτάρα, ποῦ φωλιάζουν στοῦ γονιοῦ τὰ σωτικά. Δὲν τοῦ μίλαγε. Κάπου, κάπου μοναχά, ἔσκυφτε καὶ τὸ φιλοῦσε στήν κορφή τοῦ κεφαλιοῦ του! Τὸ κατακόκκινο πρόσωπό της, σὰ νᾶταν βαμμένο μέσ' στὸ αἷμα, τὰ δλάνυχτα καὶ κοκκαλωμένα μάτια της, σὰ νᾶταν πεθαμένα κι' ἀκλειστα· τὰ ξέπλεχτα μαλλιά της, ριμμένα ἀπὸ δὼ κι' ἀπὸ κεῖ στοὺς νώμους της, σὰν στρίγγλας, ὁ ἰδρῶτας ποῦ κοιλῶντας ἀπὸ τὸ πρόσωπό της, χύνονταν ἀνάμεσα στὰ βυζιά της, σὰν τὰ μικρὰ καὶ γρήγορα ποταμάκια ποῦ καταβγαίνουν ἀπὸ τὴν πλέβρα τοῦ βουνοῦ, ὕστερα ἀπὸ βαρὺ καὶ χοντρὸ χαλάζι καὶ δυνατὴ τοῦ θεριστῆ βροχὴ καὶ γιομίζουν τὸ ξεροπόταμο, ποῦ περνάει ἀνάμεσα σὲ δυὸ βουνά, τὸ λαχάνιασμα καὶ τὸ φύσημα, ποῦ βγαίνει ἀπὸ τὸ στόμα καὶ τὰ κάφυρά της, σὰν τὸ γρήγορο ἀλόγατο, ποῦ πέρνει τὲς τρεῖς μέρες γιὰ τρεῖς ὄρες, γιὰ νὰ φτάσῃ στὸ βημαδί, ὅλα, ὅλα, ἡ λαχτάρα καὶ οἱ μαῦρες συλλογὲς ποῦ τῆς τρέμαν καὶ τῆς δέρναν τὸ νοῦ καὶ τὴν καρδιά, τὴ μοιάζαν τέτοια, ποῦ κι' ὁ χάρος τὴ σκιαζῶταν!..

— Μάννα μου! μάννα μου! Θὰ σκάσω, μὴ μὲ σφίγγεις ἔτσι! Λαχτάρα μου! Κρῖνέ μου! μάννα, θὰ σκοῦξω, ρχιαζουμε, τρομάζω!

— Σῶπα, Νώτη μου, σῶπα! μὴν κρένεις! Σφίξου στήν ἀγκαλιά

μου δυνατά! Νά, νά! στριφογυρίζουσι τὰ βουνά, κ' ἡ γῆ βαθαίνει, παιδάκι μου! Σφίξου! σφίξου! γιατί φεύγει τὸ χῶμα ποῦ πατάμε.

—Μάννα μου! ἀληθινὴ εἶπε. . . γιατί κρένεις ἔτσι; . . γιατί παρολογᾷς; . . τρομάρα μου! κρῖνέ μου, μάννα! . . . δὲ γλέπεις; . . . σὲ σκιατῆκαν, πῶς κάνεις, καὶ τὰ πρόβατα, καὶ προγκῆξαν, σὰ νάπεσε λύκος! Δὲ γλέπεις, πῶς κρᾶνε φοβισμένα μὲ ταῦτιά τους ὁλόρθα; Μῦλα μου, μάννα, ἡ κακὴ βουβὴ σὲ βρῆκε, κῆρθες τέτοια ἐδῶ στήν ἐρημιά; . . μὴν πέθαναν οἱ δικοί μας; μὴν ἔπεσε μαῦρο μόλεμμα στὸ χωριὸ, καὶ ξεκλήρωσε ἡ σειριὰ μας; . . μὴ βούλιαξε τὸ χωριὸ μας μὴν εἶδες ὄνειρον κακὸ γιὰ μένα; μὴ σοῦπαν γιὰ μένα διαβάτες ψέμματα; . . Ἀπλοὴ σου, μάννα μου... δὲ μὲ λυπᾶσαι; . .

*

Τὰ δάκρυα καὶ τὰ πονετικὰ λόγια τοῦ παιδιοῦ, σύχασαν, καὶ γλύκανε τοῦ γονιοῦ τὴ λαχτάρα καὶ τὸν πόνο.

Ἄχ! γιοῦλί μου! γιοῦλί μου! . τὴν τρομάρα μου ἄλλη μάννα, στὴ γῆ στήν οἰκουμένη, νά μὴν νοιώσῃ! . Παιδάκι μου! . τώρα νοιώθω πῶς πατῶ τῆς γῆς τὸ χῶμα, τώρα γλέπω τὸ φῶς τοῦ Θεοῦ! . .

Κ' ἔσφιγγε στὰ στήθια τῆς τὸ παιδί τῆς, τὸν πόνο τῆς, τὴν παιτηγιά τῆς, καὶ τὸ φιλοῦσε, τὸ φιλοῦσε, λαίμαργα κ' ἀχόρταγα, γιὰ νὰ δίνη δύναμι στήν κοπιασμένη καὶ στερεμμένη τῆς καρδιά. . .

—Γιὰ μολόγα μου τώρα, μάννα, πῶς βροέθηκες ἐδῶ στήν ἐρημιὰ ἔτσι, ξυπόλητη, ξεμαντύλωτη, ξεσκισμένη, καὶ τρομασμένη, σὰ νάβρεξε στὸ χωριὸ φωτιά!

—Παιδάκι μου! . τὴ γνωρίζεις αὐτή; . .

—Μπά! . . . ἡ φλογέρα μου! . . Αὐτεῖνε! . νὰ τὰ κειτήδια τῆς καὶ τὰ ζουνάρια! . . νὰ . . καὶ ἡ φωνὴ τῆς. Ἀλλόκοττο προᾶμα! . . Ἐγὼ στὴ σκοτεινὴ, κ' ἡ φλογέρα μου στὸ κεφαλάρι, δέκα ὥρες στράτα μακριά! . .

*

Κ' ἔβλεπε ὁ τσοπανάκος, μιὰ τὴ φλογέρα του καὶ μιὰ τὴ μάννα του κατάματα, μὴ γνωρίζοντας τι νὰ πῇ καὶ νὰ πιστέιῃ.

—Γιὰ μολόγα μου, μάννα, πῶς καὶ ποῦ τὴ βρῆκες;

—Σήμερα, παιδάκι μου, ἀχάραγα, πῆγα στὸ κεφαλάρι νὰ πλύνω. Ἔσθισα τὸ λεβέτι στὸ στρίποδο, τὸ γιώμησα νερό, ἀναψα

ποῦ κάτω φωτιά, καὶ μπῆκα στὴν ὄχτη τοῦ ποταμοῦ, νὰ βρεῖω τὰ παλλαξίδια. Δὲν καλόσκυψα, καὶ γλέπω νὰ φέρῃ τὸ νερό, κατάριζα στὴν πλάκα, τὴ φλογέρα σου. Σὰ νᾶταν κανὰ φεῖδι ἀντισηκώθηκα φοβισμένη. Τὸ κεφάλι μου κουδούνιζε, σὰ νὰ μὲ βάρεσε κανεὶς κρυφὰ πὸ πίσω. Θροῖστη τὸ κορμί μου, λύθηκαν ἡ κλείδωσές μου, ἡ καρδιά μου πήγαινε νὰ ξεσπάσῃ, καὶ χίλια δυό βала στὸ νοῦ μου. Τὴν πέρνω στὰ χέρια μου, καὶ τὴν καλοκουττάζω. Σφουγγίζω τὰ μάτια μου, γιὰτ' εἶταν θαμπωμένα, τίποτα, αὐτ' εἶνε, λέω, τοῦ παιδιοῦ μου, ποῦ τᾶφθηκε ὁ μακαρίτης ὁ πατέρας του!... Ἄχ! ἡ ἀρροζικη!. κάτι κακὸ θὰ μούπαθε στὰ ξένα χέρια!. Νεράιδες θὰ τὸ πῆραν, καὶ γιὰ τεμίχιασμά μου, ρίξαν τὴ φλογέρα του στὰ νερὰ τοῦ κεφαλαριοῦ!. Ἐγίνα, παιδάκι μου ζουρλή!.. Παράτηκα τὸ λεῦκο καὶ τᾶγκειὰ πῶς ἦταν, καὶ πῆρα τὰ βουνά, καὶ χωρὶς πονθενὰ νὰ ξανασάνω, ἦρθα στοῦ τσιέλιγγά σου τὰ στανοτόπια νὰ μάθω καὶ νὰ δῶ!...

— Γιὰ φαντάσου!..

— Παιδάκι μου, καὶ σὺ ποῦ τὴν ἔχασες;..

— ... Χτὲς τὸ γεῦμα, καθώμοννα ἐδῶ στὰ χεῖλια τῆς καταβάθρας, καὶ τραγουδοῦσα, λαλοῦντας καὶ τὴ φλογέρα μου. Ἐκεῖ, ξεγνοιάστηκα, καὶ δὲν ξέρω πῶς, μοῦπεσε κάτου!..

— Στὴν καταβάθρα;..

— Ναί!..

— Καὶ τί θέλεις, παιδάκι μου, καὶ πᾶς ἐκεῖ;.. Δὲ σκιάζεσαι μὴ θροῖστης καὶ πέσης κάτου;..

— Ἄ μπᾶ!.. ἔμαθα, μάννα. Γιατὶ ξέρεις;.. κάθε μέρα τώρα ἔρχουμαι, ρίχνω δυὸ τρία λιθαράκια κάτου, σκουίζω μὲ τὰ δυνατὰ μου, λαλῶ τὴ φλογέρα, κύστερα ρίχνω τὸ ψωμί μου στὸν καταράχη.

— Τὸ ψωμί σου!..

— Ναί!..

— Γιατὶ παιδάκι μου!..

— Ἄ!.. ἂμ' δὲν ξέρεις τίποτα...

— Τὶ νὰ ξέρω, γιοῦλί μου;..

*

Κι ὁ τσοπανάκος, σὰ γερωπαππούλης, ἄρχισε νὰ διηγίεται, στὴ μάννα του, τὸ τ' εἶχε καὶ τὸ τ' ἔλεγε ὁ γύρω γύρω τόπος γιὰ τὴν καταβάθρα, κάμνοντας τὰ δυνατὰ κι ἀδύνατα, γιὰ νὰ πιστέψῃ κι ὁ γιοῦς του ὅτι πίστευε κι' αὐτό.

— Ἄπ' μοῦ λές, μάννα μου, ἄκου νὰ θαμμάξῃς καὶ νὰ πορορήξῃς!..

Ἐδῶ στὲς καλύβες, λένε, πῶς ἀπ' αὐτοῦ τοῦ καταράχτη, κατεβαίνει ὁ χάρος φορτωμένος μὲ τὲς ψυχὰς ποῦ πέρνει, καὶ πάει στὸν ἄλλον κόσμον, κεῖ κάτω!

— Καὶ τὰ πιστεύεις παιδάκι σὺ αὐτά;..

— Τι λές, μάννα! . ἀφοῦ τὰ λέει ἡ γορη-Γαλάνενα! ποῦ, ξέρεις, τι ξέρει; . δὲ μολογιέται! . καὶ τι δὲν ξέρει! . Κουβεντιάζει μὲ τὰ στέρια, μαγέβει τὰ φεΐδια, κρατεῖ τὰ στοιχιά! . καὶ τι δὲν κάνει! . Εἶνε ἀκουστή σὲ τέτοια καὶ παρατέτοια! . Ἀπ' ὁλοῦθε τὴ πέρνουν. Νά, σκῦψε κι ἀφουγκάσου! . Ἀκοῦς μιὰ βουὴ πούρχεται ἀπὸ τὰ κατὰβαθα; . . Εἶνε ἀπὸ τὰ περπατήματα καὶ τὰ μιλήματα τῶν πεθαμμένων! . Θυμήθηκα, ποῦ λές, καὶ γὼ τὸν πατέρα μου, κέρχουμαι, ἀπὸ τότες ποῦ τόμαθα, κάθε μέρα, καὶ ρίχνω πρῶτα κάτου δυὸ τριά λιθαράκια, λαλῶ τὴ φλογέρα μου, κῦστερα ρίχνω οὐλο τὸ ψωμί μου, ποῦ μοῦ δίνει καθ' αὐγὴ κοντά μου ὁ τσιέλιγγας, γιὰ νὰ τὸ πάρῃ ὁ πατέρας μου.

— Τὸ ψωμί σου! .

— Ναί! .

— Καὶ σὺ τί τρῶς παιδάκι μου; .

— Νά, λάχανα, ζωχιούς, δραξοῦλια, σκολιάμπρια, καρφάλλω ψᾶνες, καὶ τέτοια . . Τὸ βράδυ, ποῦ πάω στὴν καλύβα, τρώγω ψωμί μὲ μαγέρεμμα καὶ προσφαῖ.

— ...

— Γιατὶ κουνᾷς τὸ κεφάλι, μάννα; . δὲν εἶνε ἀλήθεια τάχα; .

— Πῶς δὲν εἶνε παιδάκι μου! . Δὲ γλέπεις, ὁλοφάνερα! .

— Ξέρεις, μάννα, πολλὲς βολές, ἔρχονται ἀπὸ κάτω, κάτω στάλες, στὰ μούτρα μου! Νά, νά, καὶ τώρα! . Ζύγα νὰ δῆς! . γλέπεις; . . Τὶ νᾶνε τάχα τοῦτο πάλε! .

— Εἶνε ποῦ βρέχει ὁ θεὸς παιδάκι μου! . .

— Μὰ βρέχει καὶ κεῖ κάτω; . .

— Ἀμ' δά; τί κάνει . . .

— ... Ἀ! . μάννα μου, πῶς λυτᾶμαι τὸν πατέρα μου! . Θὰ κρῶνῃ καὶ θὰ παγονιάζῃ! . .

— Παιδάκι μου, παιδάκι μου, ποῦ νᾶξερε πῶς μεγάλωσες καὶ νοιάξεσαι καὶ δαῦτον! . .

*

Καὶ φιλοῦσε τὸ παιδί της μὲ φῆλημα ὀχτροῦ, καὶ τῶβρεχε μὲ δάκρυα ξεμιαλίστρας.

— Μάννα, νὰ τὸ πέρνει, τάχα, ὁ πατέρας μου τὸ ψωμί ποῦ τοῦ
ρίχνω κάτου κεῖ ; . .

— Τὸ πέρνει, παιδάκι μου ! .

— Πῶς νὰ πορεύονται, μάννα, κεῖ κάτου οἱ πεθαμμένοι ! . . .

— Σὰν στὸν ἄδη παιδάκι μου !

— Τάχα, νὰ τοὺς δίνουν ψωμί καὶ μαγέρεμμα ;

— Τοὺς δίνουν λιθάρια.

— Ὡστε δὲν τρῶνε ;

— Μοναχὰ τὰ ψυχασάββατα, τὲς προσφορὲς ποῦ τοὺς ζυμώνουμε
καὶ τὸ στάρι ποῦ τοὺς βράζουμε.

— Ὁ καϋμένος ὁ πατέρας θὰ δυστυχᾷ κεῖ κάτου . .

— Αὐτὸς κ' ἡ καρδοῦλά του τὸ ξέρει ! . . .

— Νὰ τοῦ ζυμώνεις ταχτικά μάννα, προσφορὲς . .

— Σάμπως ἔχω καὶ γὼ ἡ ἀρριζική, παιδάκι μου ! Νὰ μᾶφηκε
στὲς πέντε στράτες, σὰν κούτσουρο στὸ λόγγο. Οὔτε μιὰ σποριά
χοράφι. Μονάχα τὸ παλιοκάλυβο, καὶ κείνο θὰ πέση καμιά μέρα
νὰ μὲ πλακώσῃ ζωντανή.

— Τὸν λυπᾶσαι μάννα : . . .

— Τὸν λυπᾶμαι καὶ τὸν γλίβουμαι, παιδάκι μου, μὰ τὶ νὰ τοῦ
κάνω. Νά, γιὰ νὰ ζήσω καὶ γὼ, μαζώνω τὸ θεριστὴ στάχια
πίσω πὸ τὲς καλαμιές, τὰ στουμπάω, βγάζω τὸ κριθάρι, τὸ ἀ-
λέθω κ' ἔτσι, περνῶ τὸ χρόνο μὲ κριθαρόψωμο καὶ λάχανα ἀνά-
λαδα. Ἀρτιμὴ, παιδάκι μου, δὲν ξέρω τὶ θὰ πῇ.

— Σῶπα, μάννα μου, μὴν κλαῖς ! . Περικαλέσου νᾶμαι γὼ καλὰ,
νὰ μεγαλώσω ἀκόμα κ' ἔνοιασον. Νά, θὰ φύγω ἀπὸ αὐτοῦ τοῦ
τσιέλιγγα, καὶ θὰ ρογιαστῶ σᾶλλον. Αὐτὸς εἶνε καριμίρης, καὶ
κακός. Πεισμώνει μὲ τὸ τίποτα . .

— Ἀμ' τὸ γλέπω, παιδάκι μου, ποῦ σέχει γδυτὸ καὶ ξυ-
πόλυτο.

— Ἀλήθεια, μάννα μου, δὲ μὲ ποδένει. Δὲ γλέπεις, τὰ νύχια μου
βγῆκαν ὅξω σὰ χελῶνες. Ἐχω δυὸ ξάμηνα τώρα στὰ χέρια του
καὶ μιὰ φορὰ μάγόρασε τσαρούχια . .

— Τὸν ἀχάριστο ! οὔτε γιὰ ψυχικό ! . . Ἀκου, παιδάκι μου,
νὰ σοῦ πῶ· αὐτὸς δὲ θέλει λύτῃσι. Ἐκεῖ ποῦ ρίχνεις κάθε
μέρα στὴν καταβάθρα τὸ ψωμί σου γιὰ τὸν πατέρα σου, νὰ
ρίχνεις κάθε Πέφτη καὶ Κυριακή, ἀπὸ ἓνα ἀρνί . .

— Τὶ λὲς μάννα ! δὲν εἶνε κοῖμα ! . .

— Τὶ κοῖμα ! . . ἀφοῦ σὲ κακόχει, καὶ δὲ σὲ ποδένει, οὔτε
σὲ ντένει ; δὲν εἶνε κοῖμα . . Κάνετο σὺ καὶ τὸ πέρνω γὼ τὸ
κοῖμα ἀπάνου μου ! . .

Ὁ γέρω-Μέλεγος, ὁ τσιέλιγγας τοῦ Νώτη, μὲ τὸ πρῶτο, δεύτερο καὶ τρίτο ἄρνι ποῦ τοῦ χάθηκε, ἄρχησε νὰ κακοβαίνει στὸ νοῦ του, καὶ νὰ μὴν πιστεῖει τὲς πρόφασες τοῦ Νώτη.

Τὶ διάτανο! τόσον καιρὸ δὲν μοῦχασε κανένα! Τώρα πῶς τόκανε!.. Κοιμᾶτε καὶ τοῦ τὰ πέρουν, τὶ νὰ πῇ κανεῖς! Πρῶτα εἶχε τὰ μάτια του τέσσερα, πέταγαν σπῖθες!.. τώρα, περπατεῖ χαῖλωμένο καὶ σκεφτικό!.. Δὲ γένεται ἄλλοιῶς, πρέπει νὰ τὸ παραφυλάξω γιὰ νὰ μὴν παραγένη τὸ κακό.. Θέμου συχώρεσέ με! τὶ νὰ πῇ κανεῖς!..

Χάραξε ἡ μέρα, καὶ τὸ τσοπανόπουλο ἄνοιξε τὴν πορεὶά τοῦ μαντριοῦ, ἔβγαλε τὰ στέρφα πρόβατα μὲ τάρνια, καὶ τὰ σκάρωσε πέρα στὴν καταβάθρα.

— Σήμερα, τέτοια μέρα ποῦνε, πρέπει νὰ σφάξω ἓνα κριάρι τὸ γκεσέμι, γιὰ νὰ φιλέψῃ ὁ πατέρας μου καὶ τοὺς φίλους του. Θὰ σκούξῃ ὁ τσιέλιγγας περισσότερο, θὰ γένη θεριό... "Ε... πέρνω καὶ γὼ τότες τὴ ράβδα μου καὶ φεύγω. Σάμπως χάθηκε ἄλλες στᾶνες. Καλλήτερα θὰ βρῶ. "Ετσι κ' ἔτσι ρόγα δὲ μοῦ δίνει. "Ασε πιά ποῦ μάποπέρνει κι' ὅλας, σὰ νᾶμε τὸ σκυλί του. Θὰ τοῦ σιάξω καὶ γώ. Εἶν' αὐτὸς, μὰ εἶμαι καὶ γὼ παιδί τοῦ Ντάση...

*

Εἶπε κ' ἔκαμε. Ἀπλῶσε τὴν κλίτσα του, χύθη στὸ κοππάδι, κῆπιασε ἀπὸ τὸ πόδι, τὸ μεγαλύτερο κριάρι. Βγαίνει τὸ μαχαῖρι του καὶ τοῦ κόβει, ὀρθά, τὸ λαρῦγγι. "Υστερα, σούρνοντας σούρνοντας ἀπὸ τὸ καμπυλωτὸ κέρατο, τόφερνε, ἄγδαρτο, κατὰ τὴν καταβάθρα. Δὲν καλοζύγωσε, καὶ μιὰ φωνὴ ἄγρια καὶ βροντερή, σὰν ἀστραπολέκι, τὸ κοκκάλωσε.

— Στάσου, διαβόλου γιέ! Στὸν τόπο!.. Μὴ σαλέψῃς, τὶ σέκαψα!...

"Ηταν ἡ ἄγρια φοβέρα τοῦ γέρω — Μέλεγον, τοῦ τσιέλιγγα, πᾶκούγονταν πὸ τὴν σκαμιάδα, ποῦταν ποῦ πάνου στὴν καταβάθρα! Μένα πίδημα, βρέθηκε ὀμπρὸς του.

— Μολόγατα, ἓνα, κῆνα!.. Ποῦ παγαίνεις τὸ κριάρι!...

— Λυπήσου με, τσιέλιγγα μου!.. Τὸς καὶ τὸς καὶ τὸς!..

Συγχώρα με, καὶ δὲν τὸ ξανακάνω!.. Συμπάθα με, καὶ κάνε με σκλάβο, σου, νὰ στὰ ξεδουλέψω οὐλα!..

—“Α, ἄ, ἄ, ἄ... ἄτιμη γέννα, ψωμοπάτη!.. σῦρε τώρα καὶ σύ, νὰ συντροφέψῃς τὸ γονιό σου! Μὴ σκιάζεσαι! δὲ θὰ βαρέσης πονθενά!.. θὰ σὲ ρίξω κατὰ ἴσια, καὶ θὰ πέσης στὰ χέρια τοῦ πατέρα σου ὀλάκαιρο καὶ ἄγκιαχτα!

Κι ὁ ἀγριωμένος προβατάρης, ἔγδαρε τὸ κριάρι του, πέ-
ρασε μέσα τὸ κορμὶ τοῦ τσιοπανόπουλου, καὶ μὲ μιὰ βαριά
καὶ ἄγρια βλαστήμα, τὸ γκρέμισε στὸν καταράχη!

Γ'.

Ἡ Μέλενα, ἡ σκύλλα μάννα τοῦ Νώτη, μὲ τὸ σκοτάδι,
βγήκε ἀπὸ τὸ κολασμένο καλύβι της, καὶ, ἀνάρια, ἀνάρια, σὰν
κλέφτρα, πῆγε στὸ κεφαλαρι καὶ καρτεροῦσε νὰ φέρῃ τὸ
ρέμμα, σὰν πρῶτα, ὅ,τι τὸ ἄρραχνο παιδί της, ἀνήξερα, τῆς ἔ-
στελνε ἀπὸ τὴν καταβάθρα... .

Κῆταν ἡ νύχτα κείνη πιὸ ἄγρια, καὶ τὸ σκοτάδι σκοτεινότερο.
Ὁ ἀγέρας σήκωνε στὰ φτερά του τὰ λιθάρια, καὶ ξερίζωνε τὰ
χαμόκλαρα. Τὸ ρέμμα τοῦ κεφαλαριοῦ δυνατώτερο, καὶ τὸ νερὸ
τοῦ δέκα πεθαμὲς πιὸ πάνου.

*

Ἦρθε κ' ἡ ὥρα, καὶ τὸ ρέμμα ξέροινγε στὰ χέρια τοῦ γονιοῦ
τὸ κριάρι.

Τὸ παιδάκι μου, νὰ μοῦ ζήσῃ χίλια χρόνια!... Κριάρι
μοῦστειλε ἀποσπεροῦ!.. Θάχω διάφορο καὶ τὴν προβιά!

Κι' ἀφοῦ τήραξε, γύρω τριγύρω, νὰ μὴν τὴν βλέπῃ μάτι
ζαλώθῃ τὸ σφαχτὸ καί, βιαστικά - βιαστικά, πῆγε καὶ κλείστη στὸ
καλύβι της. Πῆρε τὸ ροῦ μὲ τὸ λάδι, ζύγωσε στὸ κονοστάσι, ἀναψε
τὸ καντῦλλί, κ' ἔκαμε τὸ σταυρό της μὲ μετάνοιες καὶ προσευχές.

—Παναγιά μου, χρυσὴ μου Παρθένά!.. Συγχώραμε τὴν ἔρημη,
γιατὶ ἀποσπεροῦ λησμόνηκα ἀναφτο τό ἄγιο σου καντῦλλι!...
Παναγιά μου, φύλαξε τὸ γιὸ μου. Ἐνα τόχω κι' ἀκριβό!...
“Υστερα πὸ τὴ βαριά αὐτὴ βλαστήμα, τριπλοκλείδωσε τὴν πόρτα.

—Τώρα, χέρ, χέρ, νὰ τὸ γδάρω, πρὴ μὲ πὰρ' ἡ μέρα.

Πέρνει τὸ δίκοφτο μαχαίρι τοῦ μακαρίτη της, τὸ τροχάει στὴν
σιδεροστιὰ· ξεβραχιονίζεται, καὶ ζυγώνει τὸ σφαχτό.

—Γιοῦλί μου, νὰ μοῦ ζήσης. Χίλια καλὰ νὰ σοῦ δώσῃ ὁ Θεός.
Στάνες, πρόβατα καὶ ζυγὲς ἄλογα καὶ γελᾶδια νάποχτήσης.

Καὶ μὲ τὲς εὐκέες, καρφώνει τὸ μαχαῖρι στὸ καρῦδι τοῦ σφαχτοῦ, καὶ τὸ σύρει, τρίζοντας, ὡς τὸν ἀφαλό. Ἐκεῖ, τὸ κράτησε, καὶ γύρησε τὸ πρόσωπό της πίσω.

—Τὰ νύχια σου νὰ φᾶς, καρακάξα!.. Ἦταν ἡ κόττα, ποῦ τίνιαξε τὰ φτερά της καὶ καρκάριξε ἀπὸ τὴ μεσιανὴ κόρδα τοῦ καλυβιοῦ.

Ξαναγυρίζει κιαποτραβάει ὡς κάτω τὸ μαχαῖρι! Τὸ δερματένιο σάβανο ἀνοίχτη, κι' ὀμπρὸς στὴ φόνισσα, ξεσκεπάστη τὸ παιδί της!..

Ἔτριξε τὸ κόνισμα καὶ τὸ καντῦλλι σβύστη, καὶ ἡ σκεπὴ τοῦ καλυβιοῦ, πῆγε δῶθε κεῖθε. Ἡ φόνισσα, πέταξε τὸ μαχαῖρι, καὶ σκέπασε τοῦ παιδιοῦ της τὸ κουφάρι μὲ τὸ πρόσωπό της, κλαίοντας καὶ σκίζοντας τὰ κρέατά της.

—Παιδάκι μου! σέθαιπα ἡ σκύλλα!... Ξανάζηση!.. παιδάκι μου νὰ μὲ μαρτυρέηης, νὰ μὲ ψήσης μὲ λάδι καφτό!.. Οὐρανέ μου, ἀνοίξε καὶ κάψε με! Γῆ, σκίσου νὰ μὲ καταπιῇς!.. Ἐκλαψε καὶ δάρθη ὡς ποῦ στέρεψαν τὰ δάκρυα της, καὶ ξεράθη ἡ μυλιά της.

—Θέ μου! κάμε με πουλὶ νὰ μὴ μὲ γλέπουν ἄνθρωποι ζωντανοὶ καὶ πεθαμμένοι.

Κι ὁ Θεὸς τὴν ἔκαμε ἓνα μαῦρο πουλί, χωρὶς νὰ λαλή. Μοναχά, ἓνα βραχνό, κρᾶ, κρᾶ!... φωνάζει!.. Καὶ τὸ λένε Καλλιιακούδα. Τᾶλλα πουλιὰ δὲν τὸ ζυγώνουν. Μαζί του δὲ βόσκουν, οὔτε δροσιζονται ἀντάμα του στὲς βοῦσες καὶ στὰ ρέμματα. Δὲ κελαδοῦν, οὔτε παίζουν μὲ τὴν Καλλιιακούδα. Οἱ κυνηγοί, δὲν τὴν κυνηγοῦν, γιὰτ' ἦταν σὰν μὲ τᾶλλα πετούμενα! Ζῇ ἀπόξενη καὶ καταφρονεμένη!.. Ἀνθρωπος μιὰ φορὰ.

ΘΕΟΔΩΡΟΣ ΔΗΜ. ΚΛΗΡΟΝΟΜΟΣ
ΒΑΛΕΤΣΙΩΤΗΣ